

ÖZET

ŞEKER PANCARI ÜRETİMİNİN VE MÜNAVEBE UYGULAMALARININ ELEKTRONİK SİSTEMLER İLE TAKİBİN ANALİZİNİN YAPILMASI VE MEVCUT AB UYGULAMALARI İLE KARŞILAŞTIRILMASI

Temelleri elektronik sistemlere dayalı olan coğrafi bilgi sistemleri (CBS) ve uzaktan algılama yöntemleri günümüzde birçok sektörde olduğu gibi tarım sektöründe de aktif bir şekilde kullanılmaktadır. Bu bağlamda uzaktan algılama yöntemiyle, tarım alanlarının durumu veya bitki türlerinin vejetasyon süreci gibi birçok hususa ilişkin güncel veriler elde edilmesi sağlanırken coğrafi bilgi sistemleriyle de konumsal verilerle bu verilere ait sözel bilgilerin birbirleriyle ve farklı veri tabanları ile ilişkilendirilmesi vasıtasıyla analizlerin yapılabilmesi temin edilmektedir. Bu kapsamda söz konusu sistem ve metod tarım sektörünün birçok faaliyet alanında kullanılmakta ve elde edilen veriler sektörel politikalar geliştirme aracı olarak kullanılmaktadır.

Bu çerçevede pancar şekerinin hammaddesi olan şeker pancarının; münavebe esaslarına uygun şekilde tarımının yapılmasının ve şeker sektörünün sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından bahse konu sistem ile metod kullanılarak izlenmesinin ve bu izleme çalışmalarının da söz konusu sistem üzerinden yapılacak idari kontrollerle desteklenmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir. Bu amaç doğrultusunda Şeker Kurumu tarafından halihazırda gerçekleştirilmekte olan izleme ve denetim faaliyetlerinin etkinliğinin arttırabilmesi için CBS'nin kullanılacağı değerlendirilmiştir.

Bu kapsamda Türkiye şeker sektörü ile şeker pancarı tarımının mevcut durumunun, Türkiye'nin tarım alanları ile şeker pancarı ekim alanlarında uygulanmakta olan elektronik izleme metodlarının ve bu konulara dair örnek çalışmaların incelenmesi sonucunda Şeker Kurumu tarafından şeker pancarı ekim alanlarına ilişkin oluşturulabilecek CBS hakkında proje taslağı oluşturulmuştur. Oluşturulan proje taslağında proje çıktılarıyla başarı ölçütlerine ve proje riskleri ile

bunlara karşı olası çözüm önerilerine yer verilmiştir. Ayrıca Şeker Kurumu tarafından oluşturulacak CBS'ye yönelik sektör tutumunun ortaya çıkarılabilmesi amacıyla anket çalışması yapılmıştır. Bu bağlamda yapılan anket çalışması değerlendirildiğinde, söz konusu projenin sektörün büyük çoğunluğu tarafından desteklendiği anlaşılmıştır. Ayrıca şeker pancarı üreticisi çiftinin yaşadığı bürokratik problemlerin çözümlenmesi ve uygun olan şeker pancarı ekim alanlarında alan münavebesi yerine şahıs münavebesine geçilmesi sayesinde çiftçinin konuya ilişkin yaşayabileceği olumsuzlukların engellenebileceği sonucuna varılmıştır. Özet olarak; Şeker Kurumu tarafından oluşturulacak CBS vasıtasıyla şeker pancarı ekim alanlarının takibinin ve Avrupa Birliği uygulamaları örnek alınarak yapılacak idari kontrollerin gerçekleştirilmesi sayesinde şeker sektörünün sürdürülebilirliğine katkı sağlanacağı kanaatine varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Şeker Pancarı, Münavebe Uygulamaları, Uzaktan Algılama (UA), Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS), Avrupa Birliği (AB)

ABSTRACT

THE FOLLOW UP ANALYSIS OF THE PRODUCTION OF SUGAR BEET AND CROP ROTATION BY ELECTRONIC SYSTEMS AND THE COMPARISON OF AVAILABLE AB APLICATIONS

Geographic information systems based on the basic electronic system (GIS) and remote sensing methods are used actively in the agricultural sector in these days, as in many other industries. In this sense, while providing to obtain current data on many issues like status of agricultural land with remote sensing and vegetation period of the plant species, analysis are provided can be made via verbal information through the analysis of these data associated with each other and with different databases ara available to perform also with spatial data with geographic information systems. In this context, the system and method are used in many activity areas of agriculture and the data obtained is used as a means of development of sectoral policies.

In this context, the raw material of sugar beet, for farming of the sugar beet in accordance with the rotation principle and for ensuring the sustainability of the sugar sector, monitoring and tracking the system and supporting the work of the administrative checks to be made on the system will be believed to be beneficial. For this aim, in order to increase the efficiency of monitoring and control activities that is already being carried out by Sugar Institution, the use of GIS is considered to be useful.

Within this scope, the current situation of the sugar beet farming and sugar industry in Turkey, Turkey's agricultural fields and electronic monitoring of the methods which are used in planting area of sugar beet and the analysis and examples of work on these issues, GIS can be created on the draft Project which is relating with sugar beet growing areas, was created by Sugar Industry. The draft of the project contains, success criteria of output, risks and suggest possible solutions against them is located. In addition, questionnaire was made for the purpose of GIS

attitude towards the sector can be removed out which will also be created by the Sugar Institute. In this respect, the questionnaire evaluated and these results were reached; the project is supported by the vast majority of sector and farmers can live on the subject of the negativity can be avoided under favor of switching to the field alternations to self alternations in the appropriate sugar beet growing areas. As a summary, following up the sugar beet farming area by means of GIS will be created by Sugar Industry and under favour of carrying out administrative checks to be modeled after the application of the European Union, contribute to the sustainability of the sugar sector has been concluded will be provided.

Keywords: Sugar Beet, Crop Rotation, Remote Sensing (RS), Geographic Information Systems (GIS), The European Union (EU)